

ระบบราชการ และอปท. 4.0

โดย
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

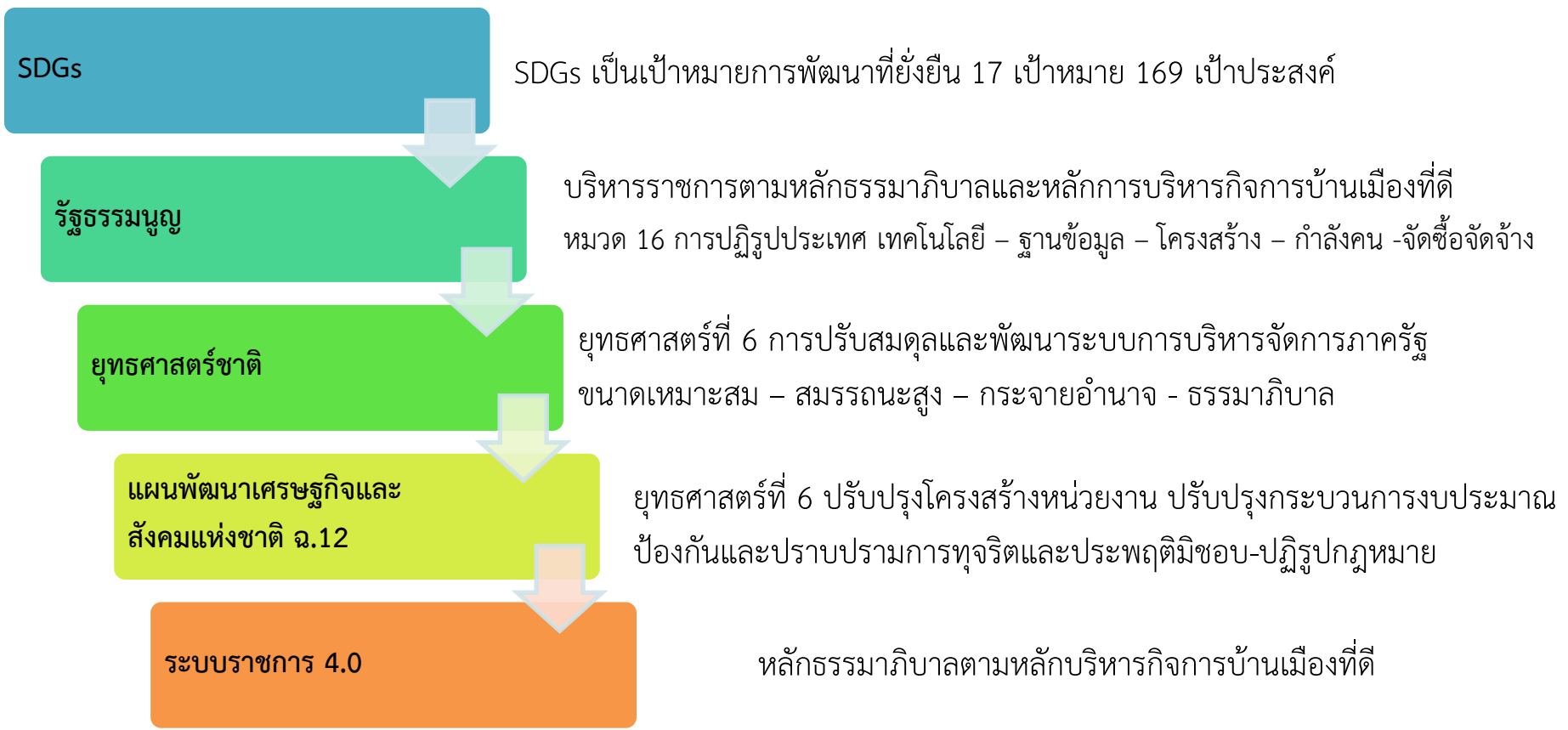
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบราชการ 4.0

ระบบราชการ 4.0

อปท. 4.0

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบราชการ 4.0

ทำไม
ประเทศไทย
ต้อง
4.0

โลกาภิวัตน์ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ

ระบบราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4.0

**ไทยจึงต้อง
ปรับตัว
ให้พร้อมรับ
การเปลี่ยนแปลง!!!**

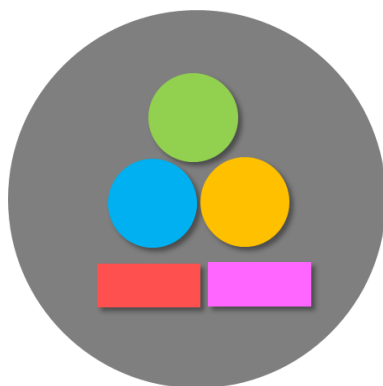
เราจึงต้อง

เชื่อมโยงไปสู่
ประชาคมโลก

ระเบิดจากข้างใน

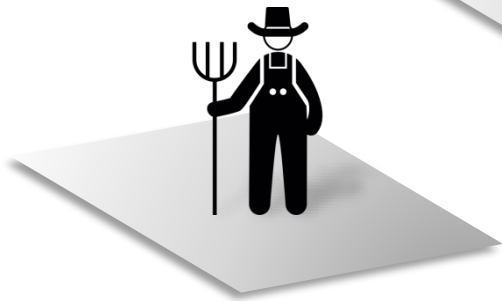
ตามแนวทางปรัชญา
ของเศรษฐกิจ
พอเพียง

เศรษฐกิจ 4.0

1.0

เกษตรกรรม

2.0

อุตสาหกรรมเบา

3.0

อุตสาหกรรมหนัก

4.0

**นวัตกรรม
และเทคโนโลยี**

ราชการ 4.0

1.0

รัชกาลที่ 5 วางรากฐานประเทศและจัดโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินตามแนวทางนกอารยประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงระบบกรมกองใหม่และตั้งกระทรวงกรม ให้เหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์แวดล้อม

รัชกาลที่ 7 วางระบบข้าราชการพลเรือนสมัยใหม่ เน้นระบบคุณธรรม (merit system)

2.0

ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมา จนถึงยุครัฐบาลพลเอกชาติชาย ระบบราชการมีความเข้มแข็งและเป็นผู้นำการพัฒนาประเทศ การบริหารราชการเป็นไปตามแนวทางคลาสสิกของ Max weber ว่าด้วยความชอบธรรมทางกฎหมาย (Legal-Rational Legitimacy)

- Hierarchy
- Rule - based
- Government - oriented
- Top - down approach
- Professionalism

3.0

ปี 2540 ช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 เป็นต้นมา วิฤตติยภัย กุระแส Democratization และ NPM ทำให้เกิดแนวคิดในเรื่อง Good Governance โดยการปฏิรูประบบราชการปี 2545 มุ่งเน้น

- Results - based
- Citizen - centered
- Value for money
- Work better and cost less
- Public participation etc.

4.0

มุ่งสู่ประเทศไทย 4.0 มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ภาครัฐต้องปรับตัวให้เข้ากับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัล โดยต้องเป็นที่พึงของประชาชนและเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจได้ โดยแนวโน้มการทำงานภาครัฐมุ่งสู่

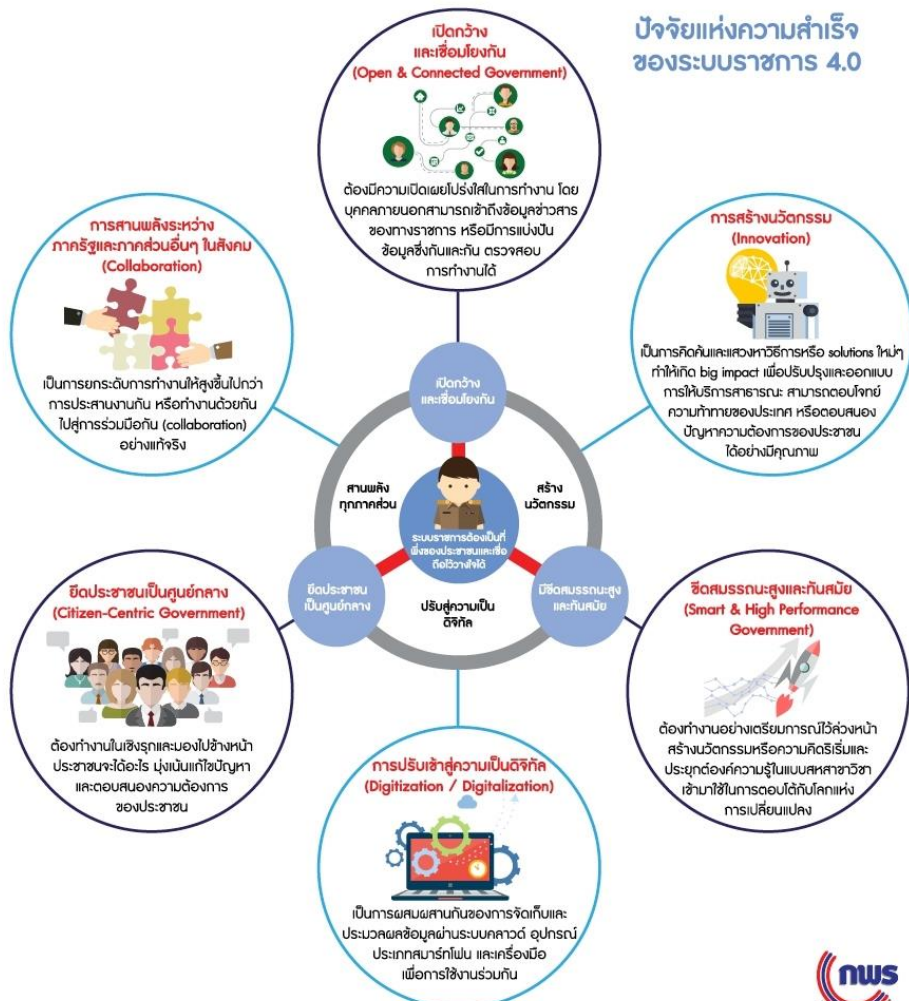
- Citizen -Centric Government
- Open and Connected Government
- Smart and High Performance Government

ระบบราชการ 4.0

ต้องเป็นที่พึงของประชาชนและเชื่อถือไว้วางใจได้

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ของระบบราชการ 4.0

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของระบบราชการ 4.0

ความสำเร็จของการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ 4.0 ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ ได้แก่

การสานพลังระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม (Collaboration)

การสร้างนวัตกรรม (Innovation)

การปรับเข้าสู่ความเป็นดิจิทัล (Digitization / Digitalization)

1

เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน (Open & Connected Government)

- ทำงานอย่างเปิดเผยโปร่งใส บุคคลภายนอกเข้าถึงข้อมูลได้
- แบ่งปันข้อมูลระหว่างกัน สามารถตรวจสอบได้
- เปิดกว้างให้ภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วม และรับโอนภารกิจไปดำเนินการแทนได้
- เชื่อมโยงการทำงานอย่างเป็นเอกภาพและสอดคล้องกัน
- จัดความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างให้สอดคล้องกับการทำงานแนวระนาบ ในลักษณะของเครือข่ายมากกว่าตามสายการบังคับบัญชาในแนวตั้ง

ระบบราชการ 4.0

ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

2

ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Government)

- ทำงานเชิงรุก มองไปข้างหน้า แก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยไม่ต้องได้รับการร้องขอก่อน
- ใช้ประโยชน์จากข้อมูลภาครัฐและระบบดิจิทัลในการจัดการบริการสาธารณะที่ตรงกับความต้องการประชาชน
- เชื่อมโยงระหว่างภาครัฐเพื่อให้บริการได้อย่างเบ็ดเสร็จในจุดเดียว และประชาชนสามารถใช้บริการภาครัฐได้ตลอดเวลาผ่านหลากหลายช่องทาง เช่น ติดต่อด้วยตนเอง สมาร์ทโฟน เว็บไซต์

ระบบราชการ 4.0
ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

3

มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย (Smart & High Performance Government)

- ทำงานอย่างเตรียมการไว้ล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง ยืดหยุ่นและตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างทันเวลา
- สร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่ม และประยุกต์องค์ความรู้ เข้ามาใช้ในการตอบโต้กับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน
- เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง และปรับตัวเข้าสู่สภาพความเป็น สำนักงานสมัยใหม่
- ทำให้ข้าราชการมีความผูกพันต่อการปฏิบัติราชการ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทของตน

ระบบราชการ 4.0
ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

ระบบราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4.0

เดิม	ใหม่ (ระบบราชการ 4.0)
การทำงานแยกตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน แม้มีการทำงานประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน แต่ยังไม่ใช้การบูรณาการอย่างแท้จริง (Autonomy, Separation)	การทำงานร่วมกันแบบบูรณาการอย่างแท้จริง ในเชิงยุทธศาสตร์ ตั้งแต่ระดับการวางนโยบายไปจนถึงการนำไปปฏิบัติ (Collaboration)
การทำงานยังไม่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างเต็มรูปแบบและยังเป็นการทำงานตามสายการบังคับบัญชาในแนวตั้ง (Fragmentation, Hierarchy, Silo, Vertical approach)	การทำงานมีความเชื่อมโยงผ่านระบบดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ เชื่อมโยงทุกส่วนราชการในการบริการประชาชน และมีการบังคับบัญชาในแนวนอน (End-to-end process flow, Cross-boundary management, Program/Project Management Office, Horizontal approach)
ให้บริการเป็นมาตรฐานเดียวกันอย่างตายตัวตามสิทธิพื้นฐานของบุคคลที่รัฐกำหนด (Standardization)	ให้บริการตามความต้องการเฉพาะบุคคล ซึ่งสามารถออกแบบ/เลือกรูปแบบ/วิธีการในการขอรับบริการได้ (Customization, Personalization)
ระบบการทำงานในแบบอนาล็อก (Analog)	ระบบการทำงานที่ปรับเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ (Digitization)
การดำเนินงานเชิงรับ ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น (Passive)	การดำเนินงานที่ตอบสนองทันที/ทันเวลา/เชิงรุก ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า (Pro-active)
ยึดกฎเกณฑ์ และมุ่งเน้นแต่การปฏิบัติงานตามเป้าหมาย (Rule-based, Performance-oriented)	สร้างนวัตกรรม มีการควบคุมอย่างชาญฉลาด มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการ ปฏิบัติงาน (Innovation, Smart regulation, Results-oriented)
ปฏิบัติงานตามนโยบาย ขับเคลื่อนโดยภาครัฐเป็นศูนย์กลาง (Government-driven)	ปฏิบัติงานโดยเน้นให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-centric)
ระบบการทำงานที่ล่าช้า มีต้นทุนสูง (Red tape, Costly)	สร้างคุณค่าในการให้บริการแก่ประชาชน ทำน้อยได้มาก (Creating value for the public, Doing more and better with less)
เปิดเผยข้อมูลตามที่ร้องขอเฉพาะราย/เปิดเผยข้อมูลจำกัด (Close system, Upon request only)	เปิดเผยข้อมูลเป็นปกติ (default) ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ได้ทันที โดยไม่ต้องร้องขอ (Open system, Open access)

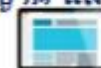
ระบบราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4.0

เดิม	ใหม่ (ระบบราชการ 4.0)
การปฏิบัติงานตามขั้นตอนแบบเดิม ๆ (Routine work)	สามารถแก้ไขปัญหาโดยไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการทำงานรูปแบบเดิม และสามารถตอบสนองได้ทันที (Non-routine problem solving, Real time capability)
ต่างหน่วยงานต่างทำงานกันตามลำพัง โดยไม่มีการแบ่งปันทรัพยากรเพื่อใช้งานร่วมกัน (Stand alone)	แบ่งปันทรัพยากรในการทำงานร่วมกัน เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (Shared services)
วางนโยบาย และปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้สึก และคาดเดาเอาเอง (Intuition)	ปฏิบัติงานบนพื้นฐานของข้อมูล ความต้องการของประชาชน และวางนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้จริง (Data-driven, Demand-driven, Actionable policy solutions)
บริการประชาชนเฉพาะในเวลาราชการ (Office-hours only)	บริการประชาชนตลอดเวลา (On-demand services)
มีความเชี่ยวชาญ/ชำนาญเฉพาะทาง (Expert/ Specialist)	มีความสามารถในการใช้ความรู้ สติปัญญา และข้อมูลสารสนเทศ เพื่อแก้ไขปัญหาและสร้างคุณค่า (Knowledge worker) มีความสามารถในการเรียนรู้ (Educability) มีเหตุผลในเชิงจริยธรรม (Ethicability)
ข้าราชการแบบดั้งเดิม (Public administrator)	มีความเป็นผู้ประกอบการสาธารณะ (Public Entrepreneurship)

พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

จากปัญหาและสถานการณ์ปัจจุบันที่เกิดความยุ่งยากต่าง ๆ ในการขออนุญาต ทำให้ประชาชนไม่สะดวกในการขออนุญาตจากทางราชการและยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการป้องกันการทุจริต ทำให้ต้องมีการออกกฎหมายขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือ เพื่อขจัดอุปสรรค ทำให้ได้ผลผลิต 4 ประการที่สำคัญ คือ คู่มือสำหรับประชาชน ศูนย์บริการร่วม ศูนย์รับคำขออนุญาต และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการรับคำขอ

www.info.go.th

ปัญหาการรับบริการจากภาครัฐ

- มีกฎหมายว่าด้วยการอนุญาตเป็นจำนวนมาก
- ประชาชนต้องติดต่อส่วนราชการหลายแห่งเพื่อดำเนินการขออนุญาต
- กฎหมายว่าด้วยการอนุญาตไม่กำหนดความชัดเจน ทั้งระยะเวลา เอกสารที่ต้องใช้ ขั้นตอน เงื่อนไขและหลักเกณฑ์การพิจารณา
- ประชาชนขาดข้อมูลทำให้เกิดช่องทางการทุจริต

พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558*

กฎหมายกลางเพื่อกำหนดมาตรฐานและครอบคลุมทุกงานบริการ

ผลผลิตหลัก:

1. คู่มือสำหรับประชาชน

2. ศูนย์บริการร่วม

3. ศูนย์รับคำขออนุญาต

4. การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการรับคำขอ

ประโยชน์ที่ได้รับ

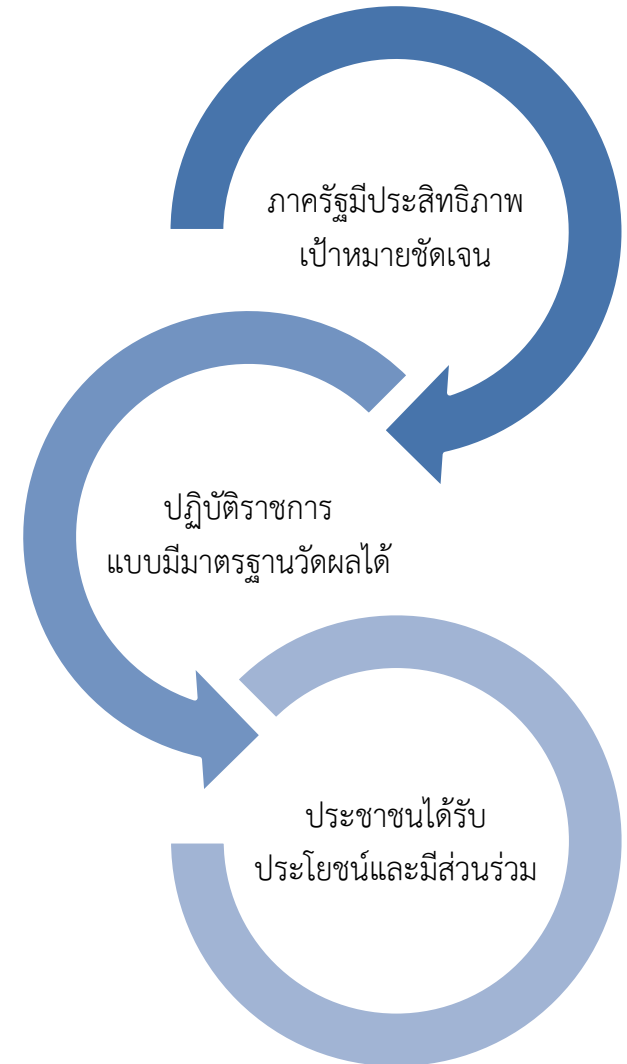
ประชาชนเข้าถึงข้อมูลการให้บริการภาครัฐได้ง่ายขึ้น

การให้บริการภาครัฐมีมาตรฐานแน่นอน ชัดเจน และรวดเร็ว

ลดความเสี่ยงของการทุจริตคอร์รัปชัน

เป้าหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

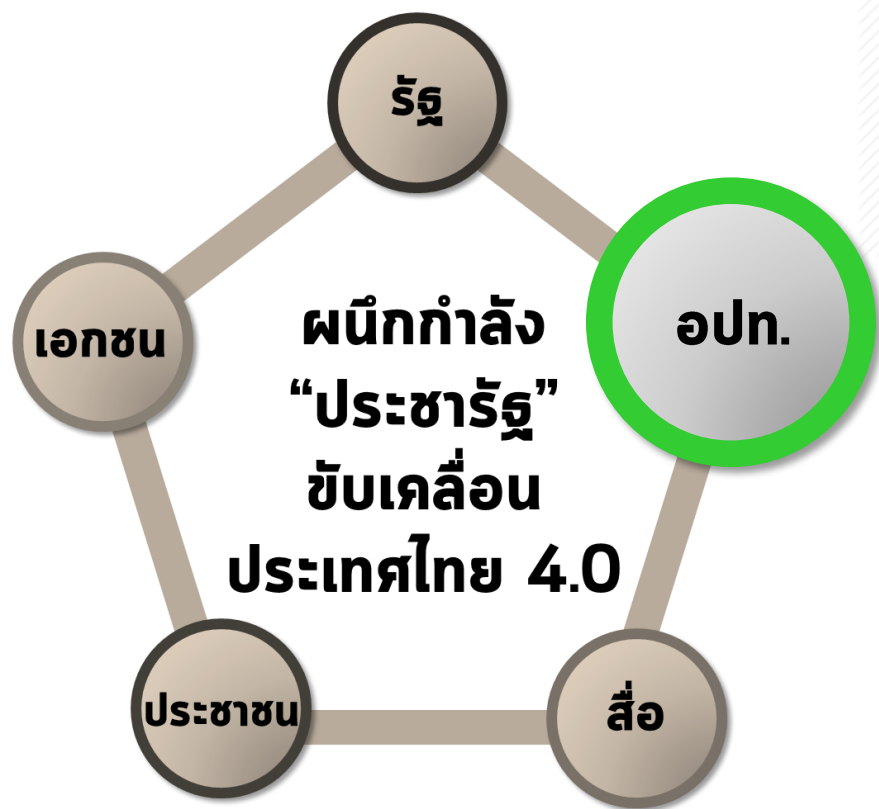

เทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่

ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (สำนักงาน ก.พ.ร., 2546)

- การบริหารราชการโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง
- การวิเคราะห์ผลกระทบต่อประชาชนและการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและการสำรวจความพึงพอใจ
- ระบบการดูแลอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน
- การจัดทำแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนปฏิบัติราชการ และแผนปฏิบัติราชการประจำปี การติดตามประเมินผล
- การบริหารราชการแบบบูรณาการ
- การบริหารความรู้
- แผนนิติบัญญัติ
- แนวทางการรายงานผลการปฏิบัติราชการแก่ผู้บริหาร
- การจัดทำบัญชีต้นทุน
- การประเมินความคุ้มค่า
- แนวทางการจัดซื้อจัดจ้างสมัยใหม่
- การประกาศขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน
- การสั่งราชการ
- ศูนย์บริการร่วม
- การทบทวนภารกิจและการสอบทานกำลังคน
- การทบทวน ยกเลิก ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบที่ล้าสมัย หรือหมดความจำเป็น
- รูปแบบรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
- แนวทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน
- การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการและการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
- การเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดิน
- การวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยง
- การเพิ่มผลผลิต
- แนวทางการเสริมสร้างจริยธรรม คุณธรรม และการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ข้าราชการ
- การบริหารคุณภาพโดยรวม
- การบริหารการเปลี่ยนแปลง

ความท้าทายของ อปท. ในยุค 4.0

- *ใกล้ชิดประชาชน*
- *รับผิดชอบต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน*
- *มีมาตรฐานบริการสาธารณะ*
- *ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม*

บทบาทของ อปท. กับการก้าวไปสู่ ประเทศไทย 4.0

ส่งเสริม Local Startup

พัฒนาคุณภาพมนุษย์

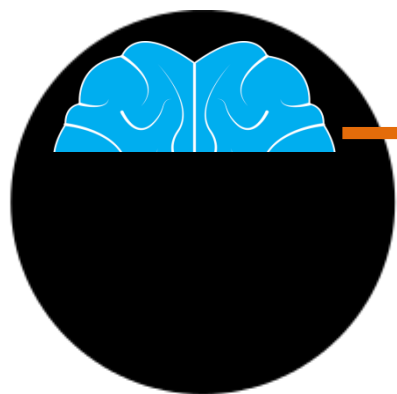
อปท. 4.0

ขับเคลื่อนการพัฒนา

พัฒนา **ทุนมนุษย์**

ศักยภาพ / ความรู้ / ทักษะ

สำนึกรักชาติท้องถิ่น /
คุณธรรมจริยธรรม / พอเพียง

สร้าง **คนไทย 4.0**

เพื่อรองรับ**การเปลี่ยนแปลง**ในอนาคต

ส่งเสริม LOCAL START UP

ทำมากได้น้อย

นวัตกรรม

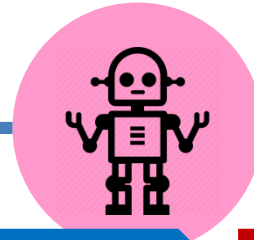

อำนวยความสะดวก

ทำน้อยได้มาก

เทคโนโลยี

ส่งเสริม/สนับสนุน

แสวงหาโอกาส

อปท. เข้มแข็ง

ประชาชน
เข้มแข็ง

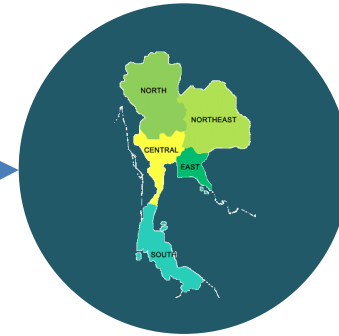
ขับเคลื่อน
จังหวัด

พัฒนา
กลุ่มจังหวัด

รวมพลัง
ขับเคลื่อน
ระดับภาค

ผนึกกำลัง สร้างเครือข่ายการพัฒนา
ประเทศไทย 4.0
เพื่อขับเคลื่อน

จะเป็น อปท. 4.0 ได้อย่างไร

Moral

โปร่งใส มีคุณธรรม

Active

กระตือรือร้น

Creative

สร้างสรรค์

Strong

เข้มแข็ง

ทั้งด้านการคลัง การบริการสาธารณะ
และการบริหารจัดการ

อปท. 4.0

ดิจิทัล

องค์กรแห่งความสุข

องค์กรแห่งการเรียนรู้

บริการเชิงรุก

กระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก

ขีดสมรรถนะสูง

สร้างนวัตกรรม

ขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ

เสถียรภาพทางการคลัง

ส่งเสริมประชาธิปไตย

พัฒนาท้องถิ่น

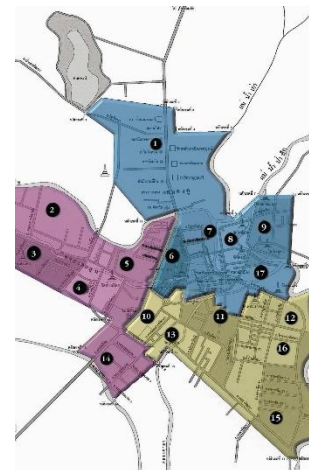
การแสวงหาความร่วมมือ

ยึดมั่นธรรมาภิบาล

ดิจิทัล

- การใช้ระบบดิจิทัลในการดำเนินงาน
- การให้บริการอินเทอร์เน็ตในสำนักงาน
- การจัดทำฐานข้อมูล
- การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้บริการ
- การจัดทำฐานข้อมูลบุคลากรของ อปท
- การจัดทำและใช้งานแผนที่ภาษี

องค์กรแห่งความสุข

- สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรใน องค์กร.
- การประเมินความพึงพอใจและแรงจูงใจ
ในการทำงานของบุคลากร
- การจัดหาอาคารสถานที่ทำงาน
- การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี
ระหว่างบุคลากรในหน่วยงาน

องค์กรแห่งการเรียนรู้

- ส่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดการความรู้
- การส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้แก่บุคลากร
- การพัฒนาศักยภาพบุคลากรตามสายงาน
- การดำเนินการขับเคลื่อน อปท.
ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
- การจัดการองค์ความรู้ในองค์กร
- การพัฒนาองค์ความรู้ให้สมาชิกสภาท้องถิ่น

ขีดสมรรถนะสูง

- มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
- มีผลการประเมิน LPA อยู่ในระดับสูง
- ได้รับการรับรองมาตรฐานหรือได้รับรางวัลในระดับจังหวัด/ประเทศ

สร้างนวัตกรรมท้องถิ่น

- สร้างสรรค์นวัตกรรมท้องถิ่น
ในการบริหารจัดการและจัดบริการสาธารณะ

ส่งเสริมประชาธิปไตย

- ส่งเสริมประชาธิปไตยในชุมชน
- สร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วม
- การจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในชุมชน

แผนพัฒนาท้องถิ่น

- การจัดทำและการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น
- ส่งเสริมการจัดทำประชาคมท้องถิ่น
- โครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ประเทศ
- มีการนำโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่นมาดำเนินการตามแผนฯ อย่างมีประสิทธิภาพ

การแสวงหาความร่วมมือ

- แสวงหาความร่วมมือและบูรณาการการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กับ อปท. หรือหน่วยงานอื่น

การขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ

- มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญ
เร่งด่วนของประเทศ อาทิ การจัดทำแผนพัฒนา
เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น การป้องกันและแก้ไขปัญห
ยาเสพติด การดำเนินการแก้ไขปัญหไฟป่าและหมอก
ควันในพื้นที่ การกำจัดขยะมูลฝอย การกำจัด
ผักตบชวา

การบริการเชิงรุก

- มุ่งเน้นการบริการเชิงรุกเพื่อลดขั้นตอน อาทิ การจัดตั้งหรือสนับสนุนศูนย์บริการร่วม (OSS) การขยายเวลาให้บริการ การจัดชุดบริการเคลื่อนที่ ทั้งในและนอกเวลาราชการ

การกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก

- กระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากโดยมุ่งเน้นการกระจายรายได้ โดยใช้กลไกในระดับท้องถิ่น อาทิ การส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ การส่งเสริมการท่องเที่ยว การทำกับดูละและส่งเสริมการดำเนินงานกิจการตลาด

เสถียรภาพทางการเงินคลัง

- ฟังตนเองได้ มีรายได้เพียงพอ
การบริหารงาน
- การเพิ่มขึ้นของจำนวนเงินภาษี
และค่าธรรมเนียมที่ อปท. จัดเก็บได้
- การใช้ง่ายอย่างมีวินัยทางการเงินคลัง

ยึดมั่นธรรมาภิบาล

- ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีคุณธรรมจริยธรรม
- มีนโยบายและกิจกรรมเพื่อสร้างธรรมาภิบาล
- เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และส่งเสริมการมีส่วนร่วม
- มีมาตรฐานการให้บริการ
- มีระบบ/กลไกจัดการกับเรื่องร้องเรียน
- ไม่ถูกชี้มูลความผิดจากหน่วยงานตรวจสอบ

ท้องถิ่นต้อง ปรับตัว**ความคิด** ปรับรูป**ตนเอง**

“ หากไม่มีท้องถิ่น 4.0 ประเทศไทยจะไม่
สามารถมุ่งสู่การเป็น ประเทศไทย 4.0 ได้”

